

брусниці звичайної містить глікозид арбутин, флавоноїди, органічні кислоти (яблучну, лимонну, винну, урсолову, галову та елагову), аскорбінову кислоту. Основна дія – антимікробна, сечогінна, протизапальна. Стимулює виділення з сечею надлишкового азоту та сечовини. Саме таке поєднання АФІ нададуть майбутньому препарату максимальної фармакологічної ефективності.

Мета дослідження. Підбір допоміжних речовин та методу отримання таблеток з сухими екстрактами.

Матеріали та методи. Для створення нового препарату у формі таблеток було вивчено фізико-хімічні та фармакотехнологічні властивості АФІ (розмір частинок, розчинність, вологовміст, насипна густина, плинність та ін.).

Результати дослідження. Проведені дослідження довели, що екстракти мають незадовільну пресуємість, але непогану текучість. Обґрунтовано вибір допоміжних речовин для використання методу прямого пресування. В якості допоміжних речовин, які впливають на основні фармакотехнологічні показники порошкових мас і таблеток із сухими екстрактами досліджені: МКЦ 102, МКЦ 200, Prosolv 90, лактоза моногідрат, маніт (партек 200), гранулак 100, целактоза 80, кальцію дигідрофосфат безводний натрій кроскармелоза, поліплаздон XL 10, магнію стеарат, неусилін та ПЕГ 4000. За результатами проведених досліджень було обрано наступні оптимальні речовини: МКЦ 102, натрію кроскармелоза, кальцію дигідрофосфат безводний, неусилін та кальцію стеарат.

Висновки. Результати проведених досліджень дозволили обрати раціональний склад та технологію таблеток з екстрактами глоду та брусниці сухими.

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ СИРОВИНИ МАСЛИНКИ ВУЗЬКОЛИСТОЇ

Вакулук О. О.

Науковий керівник: Попова Н. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

bromanutr@gmail.com

Вступ. З огляду на необхідність комплексного використання рослин, наявність достатньої сировинної бази, широке застосування в народній медицині, а також філогенетичний зв'язок з обліпіхою крушиноподібною, актуальним є фармакогностичне вивчення сировини рослин роду лох (маслинка).

Дослідження представників роду лох (*Elaeagnus* L.) проводиться в багатьох країнах світу з метою розширення сировинної бази як харчової, сільськогосподарської, так і фармацевтичної промисловості. У нашій країні серед 50 видів роду найбільш відома як лікарська рослина лох вузьколистий (*Elaeagnus angustifolia* L., родина *Eleagnaceae*), сировина якого містять комплекс біологічно активних речовин. Лікувальні і профілактичні властивості маслинки здавна відомі в народній медицині багатьох країн. Плоди застосовують при лікуванні захворювань шлунково-кишкового тракту, так як мають в'язучу, протизапальну, обволікаючу дію. Їх використовують як відхаркувальний (при бронхітах), діуретичний (при асциті, набряках), ангігельмінтний і

вітамінний засіб. Настій плодів проявляє гіпотензивний, а також легкий анальгезуючий ефект. У Середній Азії з порошку навколоплідника готують дитяче харчування.

У Вірменії з плодів лоха вузьколистого отриманий лікарський препарат пшатін, що є концентратом таннідов і колоїдних речовин, що застосовується при колітах, а також інших хворобах травного тракту як замітник в'язучих засобів.

Мета дослідження. Вивчення технологічних параметрів листя маслинки вузьколистої у відповідності до сучасних вимог та вимог державної фармакопеї для розробки технології вдосконалення одержання екстракту листя обліпихи.

Матеріали та методи. Об'єктом дослідження стали листя маслинки вузьколистої *Elaeagnus angustifolia* L. заготовлені у серпні-вересні 2020-2021рр у ряді районів Харківської області, які приводили до стандартного вигляду. Для вивчення технологічних параметрів використовували загальноприйняті, в тому числі фармакопейні методи дослідження

Результати дослідження. За допомогою загальновідомих методик визначено технологічні параметри листя маслинки вузьколистої. Результати наведено в таблиці 1. Екстракцію проводили за допомогою вакуум-фільтраційного методу у співвідношенні 1:5 (сировина-екстрагент).

Таблиця 1. Технологічні властивості листя маслинки вузьколистої

Показник	Листя маслинки
Екстрактивні речовини (96% етанол), %	2,60
Екстрактивні речовини (70% етанол), %	22,45
Екстрактивні речовини (50% етанол), %	17,42
Екстрактивні речовини (40% етанол), %	16,80
Екстрактивні речовини (вода очищена), %	4,87
Насипна маса до усадки, г/см ³	0,17 г/см ³
Насипна маса після усадки, г/см ³	0,24 г/см ³
Питома густина, г/см ³	0,16 г/см ³
Кут природнього укусу	45°
КП вода очищена	1,3
КП спирт етиловий 70 %	3,5
Пористість	0,6±0,01
Порізність	0,6±0,01

Висновки Під час розробки технології фітопрепаратів або її вдосконаленні головна увага спрямована на максимальне вилучення біологічно активних речовин. Встановлено, що максимальний показник екстрактивних речовин з листя обліпихи досягається за допомогою 70% етанолу. Кількість екстрагента визначає повноту вилучення біологічно-активних речовин із сировини. Встановлено, що максимальне вилучення суми БАР спостерігається при співвідношенні сировина-екстрагент 1:5- 1:6. Оптимальним ступенем подрібнення, при якому досягається максимальне вилучення екстрактивних речовин, був розмір частинок листя 1-2 мм. Отримані результати будуть застосовані під час розробки вдосконаленої технології одержання екстракту листя обліпихи.